

Antopäivä: 28.5.2025	Voimaantulopäivä: 4.6.2025	Voimassa: toistaiseksi
Lainsäädäntö, johon ohje perustuu: Komission asetus (EU) N:o 965/2012, annettu 5 päivänä lokakuuta 2012, lentotoimintaan liittyvistä teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti; jäljempänä <i>lentotoiminta-asetus</i> (EUVL L 296, 25.10.2012, s. 1–148)		
Muutostiedot: -		

Osaomistukseen perustuva lentotoiminta

Sisällys

1	Soveltamisala	1
2	Osaomistukseen perustuvan lentotoiminnan tunnusmerkit	2
3	Vakuutusvaatimukset	3
4	Ilma-alusten rekisteröinnin hakeminen	3

1 Soveltamisala

- 1.1 Tätä ohjetta sovelletaan osaomistukseen perustuvaan lentotoimintaan (*fractional ownership*), jossa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö ostamalla osuuden ilma-aluksesta tai sen omistavasta yrityksestä saa käyttöoikeuden järjestelyä hallinnoivan yrityksen lentokalustoon.
- 1.2 Ohje ei koske tavanomaista yhteisomistustilannetta, jossa ilma-alus hankitaan yhteisesti kunkin henkilön tai yrityksen omaan käyttöön ilman erillistä hallintaorganisaatiota¹, ja nämä tahot merkitään ilma-alusrekisteriin ilma-aluksen omistajiksi.
- 1.3 Jos osaomistukseen perustuva lentotoiminta täyttää tämän ohjeen kohdassa 2 esitetyt tunnusmerkit, se katsotaan ei-kaupalliseksi lentotoiminnaksi. Tällaisessa toiminnassa noudatetaan tapauksen mukaan EU:n lentotoiminta-asetuksen osan NCO tai NCC vaatimuksia taikka kansallisen sääntelyn alaisilla ilma-aluksilla harjoitettavassa toiminnassa määräystä OPS M2-11.
- 1.4 Jos osaomistukseen perustuva lentotoiminta ei täytä tämän ohjeen kohdassa 2 esitettyjä tunnusmerkkejä ja toiminnasta peritään maksua tai muuta korvausta, se katsotaan aina kaupalliseksi lentotoiminnaksi. Tällaiseen toimintaan vaaditaan lentotoimintalupa, lentotölö lupa tai ilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle.

¹ Hallintaorganisaatiolla tarkoitetaan organisaatiota, joka tarjoaa tai hankkii osaomistajille ilma-alusten käyttöön liittyviä palveluita.

2 Osaomistukseen perustuvan lentotoiminnan tunnusmerkit

- 2.1 Hallintaorganisaatio tarjoaa osaomistajien² käyttöön yleensä useamman kuin yhden lentokelpoisen ilma-aluksen. Myös yhden ilma-aluksen tarjoaminen käyttöön voidaan katsoa tässä tarkoitetuksi osaomistujjärjestelyyn perustuvaksi lentotoiminnaksi, jos ilma-aluksen käyttöä hallinnoi erillinen hallintaorganisaatio.
- 2.2 Osaomistaja saa oikeuden lentää ilma-aluksia tai matkustaa niissä hankkimalla osuuden ilma-aluksesta joko ostamalla tai vähintään yhden vuoden voimassa olevalla leasing-sopimuksella, taikka hankkimalla osuuden ilma-aluksen omistavasta hallintaorganisaatiosta. Omistus- tai käyttöoikeusosuus osaomistujjärjestelyyn kuuluvasta ilma-aluksesta tai omistusosuus hallintaorganisaatiosta ei voi olla pienempi kuin 1/16 kutakin ilma-alusta kohti.³
- 2.3 Lentotoimintaa harjoitetaan osaomistajan ja hallintaorganisaation välisen sopimuksen perusteella.
- 2.4 Osaomistajan ja hallintaorganisaation välisessä sopimuksessa nimetään ne henkilöt, joilla on oikeus käyttää ilma-aluksia. Ilma-aluksella voidaan kuljettaa osaomistajien lisäksi ilma-aluksen osaomistajana olevan oikeushenkilön nimeämää henkilöstöä. Nimettynä voi olla osaomistajana olevan yrityksen koko henkilöstö, mutta nimetyt henkilöt eivät saa kuljettaa omia vieraitaan vaan ainoastaan osaomistajana olevan yrityksen vieraita.
- Osaomistajien tai osaomistajina olevien yritysten vieraita voidaan kuljettaa sillä edellytyksellä, että vieraana matkustavat eivät osallistu lennosta syntyviin kustannuksiin. Myös tavaroita voidaan kuljettaa osaomistajien tai nimettyjen henkilöiden tilauksesta.
- Ilma-aluksessa mukana pidettävistä asiakirjoista määrätään määräyksessä OPS M1-33, Lentotoiminta-asetusta täydentävät kansalliset määräykset.
- 2.5 Vain osaomistajalla tai ilma-aluksen käyttöön oikeutetulla henkilöllä on oikeus tilata lento hallintaorganisaatiolta sekä määräysvalta lennon kohteesta ja aikataulusta. Lentotoiminta ei ole yleisön saatavilla.
- 2.6 Hallintaorganisaatio tarjoaa tai hankkii osaomistajille ilma-alusten käyttöä varten muun muassa seuraavia palveluita:
- lentomiehistön järjestäminen
 - miehistön jäsenten koulutus ja kelpoisuuden ylläpito
 - ilma-aluksen ja miehistön käytön suunnittelu ja koordinointi
 - ilma-alusten jatkuvan lentokelpoisuuden hallinta
 - viranomaisen vaatimien tietojen käsittely ja säilyttäminen
 - toimintakäsikirjan laatiminen ja ylläpito, jos sellainen vaaditaan
 - ilma-alusten rekisteröinnistä huolehtiminen.

² Osaomistajalla tarkoitetaan henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on hankkinut omistusosuuden tai leasing-sopimukseen perustuvan käyttöoikeuden osaomistujjärjestelyyn kuuluvasta ilma-aluksesta taikka omistusosuuden hallintaorganisaatiosta.

³ Jos osaomistujjärjestelyyn kuuluu useita ilma-aluksia, hallintaorganisaation osakkaita voi olla enintään 16 per ilma-alus. Esimerkiksi jos järjestelyyn kuuluu 3 ilma-alusta, hallintaorganisaatiolla voi olla enintään 48 osakasta. Jokaisen omistusosuuden on oltava arvoltaan vähintään 1/16 yhden osaomistujjärjestelyyn kuuluvan ilma-aluksen arvosta.

- 2.7 Toiminnasta aiheutuvat kustannukset laskutetaan osaomistajilta, eikä niitä voi missään tilanteessa siirtää kolmannen osapuolen maksettavaksi.
- 2.8 Esittelylennon johdosta osaomistusjärjestelyyn mahdollisesti liittyvältä uudelta asiakkaalta ei saa laskuttaa esittelylennon kustannuksia muutoin kuin kustannusten tasajaon periaatteella. Jos esittelylennolla kuljetettava hyötyy lennosta kuljetuspalveluna, toiminta katsotaan lentotoimintalupaa edellyttäväksi kaupalliseksi ilmakuljetukseksi.

3 Vakuutusvaatimukset

Hallintaorganisaation tehtävänä on huolehtia, että vakuutukset järjestetään EU:n vakuutusasetuksen⁴ mukaisesti. Hallintaorganisaatio katsotaan vakuutusasetuksessa tarkoitetuksi ilma-aluksen käyttäjäksi. Osaomistaja tai osaomistajana olevan oikeushenkilön nimeämä edustaja on kydyssä ollessaan matkustaja.

4 Ilma-alusten rekisteröinnin hakeminen

Jos osaomistus on järjestetty niin, että osaomistajat omistavat osuuden ilma-aluksesta, kaikki osaomistajat merkitään rekisteriin ilma-aluksen omistajiksi ja hallintaorganisaatio käyttäjäksi.

Jos osaomistus on järjestetty niin, että osaomistajat omistavat osuuden hallintaorganisaatiosta, hallintaorganisaatio merkitään rekisteriin ilma-aluksen omistajaksi ja käyttäjäksi.

Hallintaorganisaation tulee toimittaa Liikenne- ja viestintävirastolle ilma-aluksen rekisteröintiä ja toiminnan valvontaa varten sekä ilmailulain 18 §:ssä vaadittujen seikkojen osoittamiseksi ja täydentämiseksi seuraavat tiedot:

1. osaomistajien ja hallintaorganisaation väliset sopimukset;
2. ilma-aluksen kauppakirja tai muu selvitys saannosta taikka muusta ilma-aluksen hallinnan tai käyttöoikeuden perusteesta;
3. kunkin osaomistajan omistusosuuden suuruus ja hankintapäivämäärä;
4. tiedot hallintaorganisaationa toimivasta yrityksestä;
5. jos osaomistajat ovat luonnollisia henkilöitä, kunkin osaomistajan yhteystiedot ja kansallisuus;
6. jos osaomistajat ovat oikeushenkilöitä, jäljennös yhtiöjärjestyksestä sekä kunkin yrityksen yhteystiedot.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 785/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, lentoliikenteen harjoittajia ja ilma-alusten käyttäjiä koskevista vakuutusvaatimuksista (EUVL L 138, 30.4.2004, s. 1–6)